

Aan : AB
Datum vergadering : 16 april 2021
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Jurriën Heydelberg & Andrea Kolijn
Onderwerp : Afhandeling incidenten en leren
Bijlage(n) : 1) Incidentenprotocol versie 2020

1. Inleiding

Sinds 2016 is er een integraal incidentenprotocol waar in de inkoopcontracten naar verwezen wordt. Het incidentenloket geeft uitvoering aan dit protocol. Het incidentenloket is het centrale meldpunt waar gecontracteerde aanbieders incidenten en calamiteiten melden. Het incidentenloket draagt zorg voor centrale registratie en speelt een rol in de bestuurlijke informatievoorziening als ook in het procesmatig leren en ontwikkelen naar aanleiding van incidenten. Individuele gemeenten zijn verantwoordelijk op basis van woonplaatsbeginsel. Bij een incident/calamiteit waarbij een organisatie die onder GRJR valt, betrokken is ontstaat de situatie dat de woonplaats-gemeente eindverantwoordelijk is maar dat er tevens sprake is van een systeemverantwoordelijkheid vanuit de GRJR

2. Gevraagd besluit

Het AB wordt gevraagd te besluiten tot:

- “Het samen leren”, in afstemming met UO en Programmteam, aan laten sluiten op de rol van het op te richten expertiseteam (regiovisie)
- In lokale contracten die betrekking hebben het leveren van Jeugdhulp de contractanten te verplichten zich te houden aan de afspraken zoals opgenomen in het Incidentenprotocol (in analogie met de GRJR-contracten met zorgaanbieders);
- Verstrekking van de opdracht aan het incidentenloket om de afhandeling van incidenten en de bijdrage in het leren van elkaar nav incidenten verder uit te werken in samenspraak met de GRJR. Vanzelfsprekend blijft elke gemeente zelf verantwoordelijk voor communicatie naar raad en media waar het gaat om incidenten binnen de eigen gemeente. Afstemming, ondersteuning en advies loopt via het Incidentenloket.

Dit besluit is geen hamerstuk.

3. Toelichting

In 2020 zijn er bij het incidentenloket 56 jeugdincidenten en calamiteiten gemeld waarbij het in 43 gevallen een organisatie betrof onder GRJR opdrachtgeverschap. Onze ervaring laat daarnaast zien dat incidenten zich niet houden aan gemeentegrenzen. De gemeente waar het incident plaatsvindt kan anders zijn dan woonplaats(beginsel) van de slachtoffers, daders en andere betrokkenen of kan meerdere gemeenten gelijktijdig raken. Afgelopen jaar hebben wij dit onder andere gezien bij de dodelijke steekpartij tussen twee meisjes en een dodelijke steekpartij in Rozenburg als ook het incident rondom het seksueel misbruik in een gesloten jeugdzorgvoorziening

Een vroegtijdige afstemming, goede samenwerking en gecoördineerde communicatie of andere proces-acties is in dergelijke situaties van belang en kan maatschappelijke en politieke onrust beperken. Daarnaast kan een dergelijke calamiteit leiden tot een inspectieonderzoek en/of tot een nadere evaluatie verricht door de organisaties zelf. Dit leerproces en/of vervolgacties die hieruit voortkomen zouden bovenregionaal en in verbinding met elkaar plaats moeten vinden om te kunnen komen tot een efficiënte en effectief (leer)proces. Inzet na aanleiding van incidenten laat zich onderscheiden in een aantal fasen:

1. Operationele afhandeling direct na het incidenten. In eerste aanleg is het bij incidenten van belang dat betrokken instanties optreden, dat slachtoffers de juiste (nood)hulp krijgen en de schade zoveel mogelijk beperkt kan blijven. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de direct betrokken uitvoeringsorganisaties
2. Coördinatie en afstemming op bestuurlijk niveau. Betrokken wethouder(s) en bestuurders worden tijdig voorzien van accurate informatie en de communicatie is afgestemd (waaronder communicatie in de media of het informeren van de gemeenteraad);
3. Registratie van incidenten en monitoring van de opvolging geeft inzicht in het functioneren van het stelsel en maakt het mogelijk om waar nodig bij te sturen. De GRJR is in deze fase betrokken vanuit haar rol als opdrachtgever in de lopende contracten, individuele gemeenten zijn soms zelf ook uitvoerend betrokken (of hebben lokale inkoopcontracten) en op het gehele stelsel van jeugdhulp ligt er een bredere stelselverantwoordelijkheid;
4. Leren en ontwikkelen naar aanleiding van incidenten. Gericht op het bevorderen van leerprocessen binnen de betrokken organisatie en in breder verband tussen de verschillende organisaties maar ook daar waar nodig komen tot beleidsaanpassingen of wijzigingen in werkprocessen/afspraken. Incidenten leggen vaak onderliggende hiaten en knelpunten bloot. Daarnaast laat de ervaring met incidenten zien dat samenwerking tussen organisaties op individuele casuïstiek een uitdaging kan zijn. Het leren vanuit concrete ervaringen -lees incidenten- is een belangrijk middel om dit proces te faciliteren en te komen tot een kwaliteitsverbetering en borging.

Fase 1 is een operationele opgave en ligt bij de uitvoeringsorganisaties. Voor fase 2 en 3 hebben we in de GRJR afspraken vastgelegd in het incidenten protocol. Het incidentenprotocol kent twee doelstelling; (bestuurlijke) informatievoorziening en het leren naar aanleiding van incidenten. De invulling van deze doelstelling en daarbij horende fase 4 zal komende periode nader ingevuld worden. In deze agendapost vragen we om het versterken van de samenwerking in fase 2 en 3 en gezamenlijk optrekken in fase 4 waar het gaat om leren. Waar het gaat om leren sluit dit aan op hoofdstuk 4 van de regiovisie *'Nabij en passend'*.

3. Consequenties

- De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat in lokale contracten bij zorgaanbieders de verplichting is opgenomen om het Incidenten Protocol na te leven;
- De deelnemende gemeenten zorgen voor een actuele lijst met contactgegevens van de ambtenaar die bij de desbetreffende gemeente informatievoorziening tav incidenten en leren naar aanleiding van incidenten tot zijn taken heeft.

Financiële consequenties:

Zoals het nu gaat verwachten we geen extra kosten. Mocht in de uitwerking blijken dat extra eisen worden gesteld en veel meer inzet nodig is dan nu de verwachting is dan zal dit punt opnieuw geagendeerd worden.

Personele consequenties:

De inzet voor de UO wordt nog nader bekeken in de uitwerking.

Juridische consequenties:

Niet van toepassing: elke gemeente blijft zelf eindverantwoordelijk.

4. Vervolgprocedure

We bespreken de voortgang in het AOJ van 11 november 2021.

Communicatie:

Kernboodschap is dat de GRJR zorg draagt voor en goede coördinatie en communicatie naar aanleiding van incidenten en inzet op het faciliteren van leerprocessen naar aanleiding van incidenten.